

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému **P. L.**, bývajúcemu v S., o **vymoženie 901,76 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 2 Er 155/2009, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 **z a s t a v u j e**.
- II.** Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III.** Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 20. októbra 2008 sp. zn. SR 10591/08, vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila S. a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Rimavská Sobota uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 12. apríla 2012 č.k. 2 Er 155/2009-16 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil [§ 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)]. Vychádzal z toho, že oprávnená a povinná uzavreli zmluvu o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Dospel k záveru, že v danom prípade treba preto aplikovať právnu úpravu obsiahnutú vo všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská doložka, ktorá bola súčasťou zmluvného dojednania dodávateľa a spotrebiteľa, je neplatná, lebo nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná a vytvorila v neprospech spotrebiteľa nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy. I keď dodávateľom vopred naformulovaná rozhodcovská doložka formálne vyznievala tak, že pre prípad sporu dodávateľa a spotrebiteľa umožňuje spotrebiteľovi možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, reálne mu tento výber neumožňuje, lebo z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ; reálne teda nebude mať voľbu medzi všeobecným a rozhodcovským súdom. Poznamenal, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) považuje doložku s takýmito dôsledkami za nekalú. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že odvolanie oprávnenej smeruje proti vecne správne uzneseniu súdu prvého stupňa, ktoré treba potvrdiť (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola rozhodcovská doložka v zmluve o úvere v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bola od počiatku neplatná. Pri posudzovaní exekučného titulu súd prvého stupňa správne vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zisťoval, či úverová zmluva neobsahuje neprijateľnú podmienku. Správny je jeho záver, že spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a táto doložka má charakter neprijateľnej podmienky, ktorá

spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech povinného (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Predmetnú rozhodcovskú doložku preto súd prvého stupňa správne považoval za neprijateľnú a neplatnú. Konštatoval, že súd je povinný v každom štádiu exekučného konania skúmať, či nie je daný niektorý z dôvodov, pre ktoré by musel exekúcie zastaviť a samo udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je prekážkou pre rozhodnutie o zastavení exekúcie, keď sú pre to splnené podmienky. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku. Správny je preto aj záver súdu prvého stupňa, že označený rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľný exekučný titul. Návrh na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že v danom prípade pre to neboli dané procesné predpoklady (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 podala oprávnená odvolanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 podala oprávnená aj dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konal bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra sp. zn. 14 CoE 337/2012.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a 3 Cdo 24/2013, ak aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Z dôvodov uvedených v označených rozhodnutiach zastavil najvyšší súd konanie o odvolaní oprávnenej aj v tejto veci (§ 104 ods. 1 O.s.p.).

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. decembra 2012 sp. zn. 14 CoE 337/2012 podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013 a 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3 Cdo 34/2013, zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 3 Cdo 45/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej

sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovoľateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovoľateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3 ECdo 76/2013, 3 Cdo 34/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, zo 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013

a 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej

zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery (vid' 1. až 6.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že Exekučný poriadok v znení účinnom od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012 obsahoval § 57 ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ Exekučného poriadku. Dovolateľka nesprávne namietala, že súdy mali v danom prípade postupovať podľa tohto ustanovenia – súd prvého stupňa totiž o zastavení exekúcie rozhodol 12. apríla 2012. Odvolací súd postupoval v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p., lebo v danej veci nešlo o prípad, na ktorý by sa vzťahoval § 214 ods. 1 O.s.p. a nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. apríla 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková